

Persbericht

Luxemburg, 19 november 2020

Europese Commissie moet het toezicht op fusies en mededinging intensifiëren in deze meer geglobaliseerde wereld

De Europese Commissie, de handhaver van de mededingingsregels van de EU, heeft over het algemeen goed gebruikgemaakt van haar bevoegdheden op het gebied van antikartelprocedures en de controle op fusies, en heeft verstoring van mededinging aangepakt. Maar volgens een nieuw verslag dat de Europese Rekenkamer (ERK) vandaag publiceert, heeft zij de complexe nieuwe uitdagingen op het gebied van handhaving op digitale markten nog niet volledig aangepakt, evenmin als die met betrekking tot de steeds toenemende hoeveelheid te verwerken gegevens of de beperkingen van bestaande handhavingsinstrumenten. De controleurs stelden ook vast dat de Commissie een beperkte capaciteit heeft om toezicht te houden op de markten, kartelafspraken proactief op te sporen en de juistheid van informatie over fusies na te gaan.

Met de mededingingsregels van de EU wordt beoogd te voorkomen dat ondernemingen overgaan tot mededingingsbeperkende praktijken, zoals geheime kartels, of misbruik maken van een machtspositie. De Commissie kan boetes opleggen aan ondernemingen die de mededingingsregels schenden. De afgelopen tien jaar moest de handhaving van die regels worden aangepast vanwege belangrijke veranderingen in de marktdynamiek door de opkomst van digitale markten, big data en algoritmen voor prijsafspraken. De controleurs hebben onderzocht of de Commissie de regels op het gebied van fusiecontrole en antikartelprocedures naar behoren had gehandhaafd. Zij beoordeelden de doeltreffendheid van de Commissie bij het opsporen en onderzoeken van inbreuken en de kwaliteit van de samenwerking met nationale mededingingsautoriteiten (NMA's).

“De afgelopen tien jaar heeft de Commissie doeltreffend gebruikgemaakt van haar bevoegdheden voor fusie- en antikartelcontrole”, aldus Alex Brenninkmeijer, het lid van de ERK dat verantwoordelijk is voor het verslag. “Maar nu moet zij het markttoezicht intensifiëren zodat het geschikt is voor een meer geglobaliseerde en digitale wereld. De Commissie moet inbreuken gerichter opsporen en haar mededingingsonderzoeken beter selecteren. Gepaard gaande met nauwere samenwerking van nationale mededingingsautoriteiten zal dit leiden tot een betere handhaving van de mededingingsregels in de interne markt van de EU, waardoor bedrijven en consumenten beter worden beschermd.”

De controleurs stelden vast dat de middelen die de Commissie ter beschikking stonden voor het toezicht houden op de markten om potentiële problemen vast te stellen en om zelf kartelafspraken op te sporen (wat zij doet naast het reageren op externe klachten), relatief beperkt waren. Sectorale onderzoeken

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is beschikbaar op eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

vergen veel middelen: zo moest een team van 15 experts twee jaar voltijds werken aan het onderzoek van de Commissie naar e-handel van 2015. De controleurs constateerden dat het aantal op eigen initiatief geopende antikartelonderzoeken sinds 2015 was gedaald. Een vergelijkbare afname was te zien bij de toepassing van de clementieregeling voor ondernemingen die uit zichzelf insiderinformatie over mededingingsbeperkende praktijken verstrekken in ruil voor immuniteit of lagere boetes. De Commissie moet ook besluiten aan welke zaken zij bij haar onderzoeken prioriteit verleent. Bij het bepalen van prioriteiten werden de criteria niet duidelijk gewogen om te waarborgen dat de handelspraktijken met het hoogste risico werden geselecteerd. Op het gebied van fusiecontrole staat de Commissie voor meer uitdagingen: de hoeveelheid te verifiëren gegevens neemt steeds toe, evenals het aantal te analyseren fusies. De Commissie had haar procedures voor minder riskante fusies al enigszins vereenvoudigd, maar zij moet doorgaan met deze vereenvoudiging. De controleurs stelden ook vast dat sommige belangrijke transacties niet door de Commissie werden getoetst, omdat ondernemingen deze op basis van de omzeldrempels in de EU-wetgeving niet hoefden te melden aan de Commissie.

De Commissie nam alle fusiebesluiten binnen de wettelijke termijnen, maar de looptijd van antikartelprocedures blijft lang (tot acht jaar). Hierdoor kan de doeltreffendheid van haar handhavingsbesluiten afnemen. Dit geldt met name in snel veranderende digitale markten, waar de Commissie te maken heeft met complexe onderzoeken. De juridische middelen die tot haar beschikking staan, zijn ondertussen mogelijk niet meer volledig adequaat om met deze nieuwe soorten mededingingsproblemen om te gaan. De controleurs merkten ook op dat de Commissie boetes met recordhoogtes had opgelegd aan ondernemingen, maar dat zij nooit de afschrikkende werking van die boetes had onderzocht.

De Commissie werkte in het algemeen goed samen met de nationale mededingingsautoriteiten maar wist niet veel over de eigen handhavingsprioriteiten van de NMA's. Tegelijkertijd stemden de Commissie en de NMA's hun markttoezicht niet nauw op elkaar af en zaken werden zelden vanuit de NMA's overgedragen aan de Commissie. Er bestaat een mechanisme voor vroegtijdige waarschuwing om de toewijzing van zaken te optimaliseren en te voorkomen dat veel NMA's vergelijkbare praktijken van eenzelfde onderneming moeten onderzoeken, maar de NMA's maakten hier niet uitgebreid gebruik van. Tot slot evalueerde de Commissie de doeltreffendheid van haar besluiten niet regelmatig, hoewel dit nuttig zou zijn geweest voor haar toekomstige besluitvorming en middelentoewijzing.

De controleurs doen aanbevelingen die erop gericht zijn de capaciteit van de Commissie om inbreuken proactief op te sporen te verbeteren, haar handhaving van de mededingingsregels doeltreffender te maken, haar te helpen om de afstemming met de NMA's via het Europees Mededingingsnetwerk te verbeteren en beter verslag uit te brengen over haar eigen prestaties.

Achtergrondinformatie

De Commissie kan mededingingsbeperkende overeenkomsten tussen ondernemingen en misbruik van een machtspositie verbieden ("antikartelprocedures") en belangrijke fusies van ondernemingen onderzoeken om de impact daarvan op de mededinging in de interne markt van de EU te bepalen ("fusiecontrole"). Zowel de Commissie als de NMA's kunnen de EU-mededingingsregels rechtstreeks handhaven in antikartelzaken die de handel tussen lidstaten ongunstig beïnvloeden.

De Commissie onderzoekt meer dan 300 meldingen van fusies en ongeveer 200 antikarteldossiers per jaar. Tussen 2010 en 2019 heeft zij voor 28,5 miljard EUR aan boetes opgelegd voor inbreuken. Omdat haar middelen beperkt waren, heeft zij sinds 2005 slechts vier sectorale onderzoeken verricht op eigen initiatief, die hebben bijgedragen tot de opsporing van inbreuken.

De controleurs onderzochten een op risico gebaseerde steekproef van 50 antikartelonderzoeken en voorgestelde fusies die tussen 2010 en 2017 waren opgestart, alsmede een steekproef van kennisgevingen

van antikartelonderzoeken van NMA's. Zij hebben een bezoek gebracht aan de NMA's van Bulgarije, Frankrijk, Nederland en Polen.

Speciaal verslag nr. 24/2020 van de ERK "De EU-controle op concentraties en EU-antitrustprocedures van de Commissie: opschaling van het markttoezicht nodig" is in 23 EU-talen beschikbaar op eca.europa.eu. De ERK heeft onlangs verslagen gepubliceerd over [toezicht op staatssteun](#) en [handelsbeschermingsinstrumenten](#).

Perscontact voor dit speciaal verslag

Damijan Fišer — E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45510 / M: +352 621 552 224